

عنوان درس : اصول و فنون مراقبت ها
مخاطبان: دانشجویان ترم اول کاردانی فوریت‌های پزشکی
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد (۰/۷۵ واحد نظری - ۰/۲۵ عملی) از ۲ واحد
درس پیش نیاز: تشریح و فیزیولوژی
زمان ارائه درس : یکشنبه ها ۱۶-۱۸
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ها ۱۴-۱۳
مدرس : ارسلان نادری بور
سال تحصیلی: نیمسال دوم ۹۵-۹۴

هدف کلی دوره:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت فوری به مددجویان و کسب توانایی‌های لازم به منظور اجرای دستورالعمل‌های بالینی پایه با تکیه بر رعایت قوانین، مقررات و اخلاق حرفه‌ای و بکارگیری احکام اسلامی
اهداف کلی جلسات نظری:

- ۱- آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری و اصول و روش‌های برقراری ارتباط با مددجویان
  - ۲- آشنایی با اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون، شستشوی دست و استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
  - ۳- آشنایی با اشکال دارویی و اصول آماده کردن دارو
  - ۴- آشنایی با روش تزریق عضلانی، زیر جلدی و داخل جلدی
  - ۵- آشنایی با روش تزریق وریدی و انواع سرم‌ها
  - ۶- آشنایی با تعبیه لوله بینی - معدی، انواع پوزیشن در بیماران و احکام اسلامی در مراقبت از مددجویان
- اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی جلسات نظری

۱- آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری و اصول و روش‌های برقراری ارتباط با مددجویان
دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱- مفهوم سلامت را در یک جمله تعریف کند
- ۲-۱- عوامل موثر بر سلامتی را بیان نماید
- ۳-۱- بیماری را در یک جمله تعریف نماید
- ۴-۱- عوامل ایجاد کننده بیماری را نام ببرد
- ۵-۱- نیازهای اساسی انسان را به ترتیب اهمیت بیان نماید
- ۶-۱- ارتباط درمانی با بیماران را توضیح دهد
- ۷-۱- نکات مهم موانع ارتباط در بیماران را بیان نماید
- ۸-۱- نکات مهم ارتباط درمانی در بیماران پر حریف، مضطرب، پرخاشگر را بیان نماید

۹-۱- نکات مهم ارتباطی در بیماران نابینا و ناشنوا را بیان نماید
۱۰-۱- نکات مهم ارتباطی در بیماران کودک را بیان نماید
۲- آشنایی با اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون، شستشوی دست و استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
دانشجو قادر باشد:

- ۲-۱- عوامل موثر بر رشد باکتریها را نام ببرد
- ۲-۲- هدف از ضد عفونی کردن را بیان نماید
- ۲-۳- هدف از استریلیزاسیون را بیان نماید
- ۲-۴- تاثیر ضد عفونی کردن و استریلیزاسیون را با هم مقایسه کند
- ۲-۵- انواع روش‌های فیزیکی از بین بردن باکتریها را نام ببرد
- ۲-۶- انواع روش‌های شیمیایی از بین بردن باکتریها را نام ببرد
- ۲-۷- انواع محلول‌های آنتی سبتیک را نام ببرد
- ۲-۸- انواع مواد ضد عفونی کننده را نام ببرد
- ۲-۹- روش استفاده از الکل در ضد عفونی کردن پوست را بیان نماید

- ۱۰-۲- روش استفاده از بتا دین در ضد عفونی کردن پوست و دستها را بیان نماید
- ۱۱-۲- روش شستشوی بهداشتی دستها با آب و صابون را توضیح دهد
- ۱۲-۲- انواع وسایل حفاظتی در برابر خون و ترشحات بدن بیماران را نام ببرد
- ۱۳-۲- روش استفاده از هر یک تجهیزات حفاظت فردی را بیان نماید

۳- آشنایی با اشکال دارویی و اصول آماده کردن دارو

دانشجو قادر باشد:

- ۱-۳-۳- دارو را در یک جمله تعریف نماید
- ۲-۳- اسامی مختلف دارو را نام ببرد
- ۳-۳- فارماکودینامیک را توضیح دهد
- ۴-۳- فارماکوکینتیک را توضیح دهد
- ۵-۳- روشهای جذب دارو به بدن را نام ببرد
- ۶-۳- محل‌های دفع دارو از بدن را نام ببرد
- ۷-۳- اشکال مختلف دارویی را نام ببرد
- ۸-۳- روشهای تجویز دارو را بیان نماید
- ۹-۳- اصول لازم در هنگام آماده کردن داروها را بیان نماید

۴- آشنایی با روش تزریق عضلانی، زیر جلدی و داخل جلدی

دانشجو قادر باشد:

- ۱-۴- نحوه تعیین مقدار داروی لازم جهت تزریق را بیان نماید
- ۲-۴- نحوه تعیین سرنگ و سر سوزن مناسب جهت انواع تزریق را بیان نماید
- ۳-۴- نحوه باز کردن صحیح سرنگ را توضیح دهد
- ۴-۴- حداکثر میزان حجم مجاز دارو جهت تزریق عضلانی در سنین مختلف را بیان نماید
- ۵-۴- نحوه کشیدن دارو از امپول بدون سرنگ را توضیح دهد
- ۶-۴- نحوه کشیدن دارو از ویال بدون سرنگ را توضیح دهد
- ۷-۴- محل‌های مناسب جهت تزریق عضلانی را نام ببرد
- ۸-۴- تکنیک‌های موثر بر کاهش درد بیمار را بیان نماید
- ۹-۴- نحوه آماده سازی پوست قبل از تزریق را توضیح دهد
- ۱۰-۴- نحوه تزریق عضلانی را شرح دهد
- ۱۱-۴- اهمیت عقب کشیدن پیستون سرنگ را در حین آسپیره نمودن بیان نماید
- ۱۲-۴- میزان سرعت تزریق دارو در عضله را بیان نماید
- ۱۳-۴- روشهای جلوگیری از خروج دارو از عضله پس از تزریق را شرح دهد
- ۱۴-۴- دلیل استفاده از روش زیر جلدی تزریق داروها را بیان نماید
- ۱۵-۴- محل‌های مناسب تزریق زیر جلدی را نام ببرد
- ۱۶-۴- حداکثر حجم مجاز تزریق دارو به روش زیر جلدی را بیان نماید
- ۱۷-۴- دلیل عدم انجام عمل آسپیره نمودن سرنگ در تزریق زیر جلدی را بیان نماید

۱۷-۴- زاویه مناسب ورود سوزن به پوست افراد لاغر و چاق در تزریق زیر جلدی را

بیان نماید

- ۱۸-۴- دلیل عدم انجام ماساژ بعد از تزریق زیر جلدی را بیان نماید
- ۱۹-۴- دلیل استفاده از روش داخل جلدی تزریق داروها را بیان نماید
- ۲۰-۴- محل‌های مناسب تزریق داخل جلدی را نام ببرد
- ۲۱-۴- حداکثر حجم مجاز تزریق دارو به روش داخل جلدی را بیان نماید
- ۲۲-۴- زاویه مناسب ورود سوزن به پوست در تزریق داخل جلدی را بیان نماید
- ۲۳-۴- نحوه دفع بهداشتی سر سوزن و سرنگ بعد از تزریق را توضیح دهد

۵- آشنایی با روش تزریق وریدی و انواع سرم‌ها

دانشجو قادر باشد:

- ۱-۵- دلیل استفاده از تزریق وریدی داروها را بیان نماید
- ۲-۵- محل‌های مناسب تزریق وریدی را نام ببرد
- ۳-۵- نحوه بکارگیری تورنیکت قبل از رگ‌گیری را شرح دهد
- ۴-۵- انواع تجهیزات لازم جهت رگ‌گیری را نام ببرد
- ۵-۵- موارد استعمال آنژیوکت را نام ببرد
- ۶-۵- موارد استعمال اسکالپ وین را نام ببرد
- ۷-۵- مزایا و معایب استفاده از آنژیوکت و اسکالپ وین را با هم مقایسه کند

۵-۸- نحوه تعیین سائز مناسب انژیوکت و اسکالپ وین در سنین مختلف را بیان نماید

۵-۹- نحوه ضد عفونی پوست قبل از تزریق وریدی را بیان نماید

۵-۱۰- زاویه مناسب جهت ورود انژیوکت و اسکالپ وین به پوست را نام ببرد

۵-۱۱- نحوه ثابت کردن انژیوکت و اسکالپ وین به پوست را بیان نماید

۵-۱۲- نحوه آماده سازی انواع سرم ها جهت تزریق را بیان نماید

۵-۱۳- نحوه وصل ست سرم به انژیوکت و اسکالپ وین را توضیح دهد

۵-۱۴- نحوه دفع بهداشتی سر سوزن و سرنگ بعد از تزریق را توضیح دهد

۵-۱۵- نحوه محاسبه و تنظیم قطرات سرم را توضیح دهد

۵-۱۶- عوارض تزریق وریدی را بیان نماید

۵-۱۷- انواع محلولهای تزریقی را دسته بندی نماید

۵-۱۸- موارد کاربرد هریک از سرم ها بیان نماید

۶- آشنایی با روش تعبیه لوله بینی - معدی ، انواع پوزیشن

دربیماران و احکام اسلامی در مراقبت از مددجویان

دانشجو قادر باشد:

۶-۱- هدف از تعبیه لوله بینی - معدی در بیمار را بیان نماید

۶-۲- وسایل مورد نیاز جهت تعبیه لوله بینی - معدی را لیست نماید

۶-۳- وضعیت مناسب بیمار جهت تعبیه لوله بینی - معدی را بیان نماید

۶-۴- نحوه تعیین اندازه مناسب لوله بینی - معدی را بیان نماید

۶-۵- نحوه ورود لوله بینی - معدی به سوراخ بینی و دهان را بیان نماید

۶-۶- روشهای کسب اطمینان از محل مناسب لوله بینی - معدی را ذکر نماید

۶-۷- روش ثابت سازی لوله بینی - معدی بر روی بینی بیمار را شرح دهد

۶-۸- انواع پوزیشن های مورد استفاده در بیماران را نام ببرد

۶-۹- کاربرد هریک از پوزیشن ها را در وضعیتهای بالینی و انجام پروسیجرها

بیان نماید

۶-۱۰- نحوه قرار دادن بیمار در وضعیتهای خاص را توضیح دهد

۶-۱۱- احکام اسلامی در خصوص نگاه به بدن نامحرم را در حین انجام پروسیجر های

درمانی بیان نماید

۶-۱۲- احکام اسلامی در خصوص لمس بدن نامحرم را در حین انجام پروسیجر های

درمانی بیان نماید

۶-۱۳- احکام اسلامی در خصوص تماس با خون و ترشحات بدن بیمار بیان نماید

۶-۱۴- احکام اسلامی در خصوص تکریم بیمار را بیان نماید

۶-۱۵- احکام اسلامی در هنگام برخورد با بیمار در حال احتضار را بیان نماید

۶-۱۶- احکام اسلامی در خصوص نحوه برخورد با جسد متوفی را بیان نماید

۶-۱۷- احکام اسلامی در خصوص برخورد با جنین مرده را بیان نماید

منابع برای مطالعه :

۱. پوتر و پری . فن پرستاری . مفاهیم ، فرایندها و مهارتها . آخرین چاپ
۲. تیلور . کارول . اصول پرستاری . آخرین چاپ
۳. دوگاس . اصول مراقبت از بیمار . آخرین چاپ
۴. استاجی . زهرا . اصول و فنون مراقبت ها . آخرین چاپ
۵. موسوی ، ملیحه اسادات . عالیخانی ، مریم . روشهای پرستاری بالینی . آخرین چاپ

شیوه های تدریس

سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، بحث گروهی . کار عملی در پراتیک

وسایل کمک آموزشی

وایت برد ، ویدیو پروژکتور ، کتاب ، فیلم ، مولاژ

ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش
	در طول ترم	۱	کوئیز
۱۶-۱۸	۹۵/۱/۱۶	۴	آزمون میان دوره
-	زمان امتحان پایان ترم و امتحان عملی	۱۴	آزمون پایان ترم
	در طول ترم	۱	فعالیت های کلاسی (کنفرانس ، تحقیق ، ترجمه)

مقررات درس و انتظارات از دانشجو :

- از دانشجویان عزیز انتظار می رود که با توجه به اهمیت و حساسیت درس و تنوع مطالب و محدودیت زمانی و به منظور بهره برداری هر چه بیشتر به نکات ذیل توجه نمایند
- ۱ - به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب کامل بحث ها را مطالعه نمایند و در صورت وجود هر گونه اشکال و سوالی در ساعتهای مشاوره بامدرس مربوطه مطرح نمایند
  - ۲ - به حضور منظم توام با آمادگی در تمام جلسات اهمیت دهید (غیبت در کلاس در ارزشیابی تأثیر دارد)
  - ۳ - در بحث های گروهی کلاس شرکت فعال داشته باشید

جدول زمانبندی نظریه
کلاس: ۴

ساعت : ۱۸-۱۶

وسيله	روش تدریس	مدرس	موضوع هر جلسه	جلسه
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	مفهوم سلامت و بیماری و اصول برقراری ارتباط با مددجویان	۱
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون ، استفاده از تجهیزات حفاظتی	۲
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	اشکال دارویی و اصول آماده کردن دارو	۳
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	اصول تزریق عضلانی ، زیر جلدی و داخل جلدی	۴
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	اصول تزریق وریدی و آشنایی با انواع سرم ها	۵
وایت برد ویدئو پروژکتور	سخنرانی ، بحث گروهی	نادری پور	لوله بینی معدی ، انواع پوزیشن و احکام اسلامی در مراقبت از مددجویان	۶

جدول زمانبندی (عملی)

کلاس شماره : کلاس ۴ و

روز و ساعت کلاس: یکشنبه ها ۱۸-۱۶
پراتیک

وسيله	روش تدریس	مدرس	موضوع هر جلسه	جلسه
ویدئو پروژکتور - مولاژ	نمایش فیلم و کار عملی	نادری پور	شستشوی دست و اصول حفاظت فردی - تعبیه لوله بینی - معدی	۱
مولاژ	کار عملی	نادری پور	تزریق عضلانی	۲
مولاژ	کار عملی	نادری پور	تزریق جلدی و زیر جلدی	۳
مولاژ	کار عملی	نادری پور	تزریق وریدی	۴

نام و امضاء مدیر گروه :

نام و نام خانوادگی مدرس :
نام و امضاء مسول EDO دانشکده :

تاریخ ارسال :

تاریخ تحویل :
تاریخ ارسال :